

Helena Zoll-Adamikowa

Stradów, st. 1, gm. Czarnocin, woj.
kieleckie, AZP 96-61/152

Informator Archeologiczny : badania 31, 218-219

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

zarejestrowano belkę drewnianą o średnicy 14 cm., ułożona wzdłuż osi południe - północ, na całej długości wykopu, Z belki wykonanej z drewna dębowego pobrano 2 fragmenty do analizy. W narożniku północno zachodnim odkryto kolejny fragment drewna o długości 0,50 m, z którego również pobrano próbkę.

Wyniki badań zostaną opublikowane w Wielkopolskich Sprawozdaniach Archeologicznych. Materiały znajdują się w IAE PAN w Poznaniu.

Siniarzewo, st. 1, gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie - patrz: neolit

Skrzeszew, st. XI, gm. Wieliszew, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

SŁUPIA NADBRZEŻNA, gm. Tarłów, st. 1 „Brzozowa Góra”, woj. tarnobrzeskie, AZP 84-74/21

- domniemane grodzisko wczesnośredniowieczne – weryfikacja negatywna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Marka Florka (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, PSOZ w Tarnobrzegu). Finansowane przez Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Pierwszy sezon badań.

Badania prowadzono metodą wierceń, wykonano ponadto jeden sondaż weryfikacyjny o wymiarach 2 x 5 m w miejscu, gdzie wierceniami stwierdzono większej miąższości warstwy nadcalcowe.

„Brzozowa Góra” w Słupii Nadbrzeżnej funkcjonuje w literaturze archeologicznej jako grodzisko wczesnośredniowieczne. Obiekt obecnie pozbawiony jest śladów wałów, fos bądź innych intencjonalnych konstrukcji, posiada jednak wybitne naturalne walory obronne, podkreślone sztucznym podcięciem i być może nadsypaniem stoków os strony wysoczyzny. Stwierdzony w odwiertach i sondażu układ nawarstwień należy generalnie interpretować jako wykształcony profil gleby brunatnej właściwej, wytworzonej z utworów pylastych (lessów). Większa miąższość warstw nadcalcowych wzdłuż zachodniej krawędzi obiektu wynika z jej częściowego nadsypania. Nie natrafiono na żadne obiekty ziemne bądź struktury, które można by uznać za warstwy kulturowe bądź pozostałości umocnień, nie znaleziono również żadnych zabytków, które wskazywałyby na istnienie na tym terenie trwałego bądź nawet epizodycznego osadnictwa.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie.

Badania zakończono.

Stankowo, st. 12, gm. Gostyń, woj. leszczyńskie - patrz: wczesna epoka żelaza

STRADÓW, st. 1, gm. Czarnocin, woj. kieleckie, AZP 96-61/152

- ślady osadnictwa kultury lendzielskiej (neolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- grodzisko wczesnośredniowieczne
- ognisko nowożytnie i moneta z 1752 r.

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w terminie od 1 lipca do 16 sierpnia przez Helenę Zoll-Adamikową (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie). Finansowane przez Komitet Badań Naukowych. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 65 m².

Poniżej nasypu wału 3b rozpoznano 5 obiektów. Największym był obiekt o średnicy minimalnej 90-110 cm, miąższości minimalnej 70 cm; w jego wypełnisku znaleziono dużą ilość fragmentów naczyń kultury pucharów lejkowatych oraz kości. W jednym z obiektów znajdował się także materiał być może kultury lendzielskiej.

W obrębie wału 3b wyróżniono 2 fazy funkcjonowania umocnień. Starsza zachowana jest tylko od strony południowej — tworzyły ją 4 warstwy o łącznej miąższości 1m, bez śladów konstrukcji

drewnianych czy kamiennych. Umocnienia fazy II zbudowano na pozostałościach fazy I — ich trzon stanowiła luźna konstrukcja przekładkowa, wzmocniona ścianami z plecionki na dębowych palikach. Skromny materiał zabytkowy pozwala zakładać, że wał fazy II wzniesiono po VIII-IX w., natomiast zniszczono go przed połową XI lub raczej końcem X wieku. Analizy dendrochronologiczne wskazują, że dęby użyte w konstrukcjach fazy II zostały ścięte w 2 ćwierci X wieku.

Wykopaliska na wale 2 nie objęły niestety stoków zewnętrznych i fosy, stąd prezentowane wyniki mają charakter wstępny. Wyróżniono tu 2 fazy: na młodszą przypada wzniesienie wału dziś widocznego w terenie, ze starszą wiążą się rów (?) oraz zalegające na zachód od niego nasypy. Konstrukcje młodsze przebiegają po osi północ-południe, starsze zaś północny zachód-południowy wschód. W obrębie umocnień nie stwierdzono żadnych konstrukcji drewnianych, bądź kamiennych. Materiał ceramiczny pozwala zakładać, że konstrukcje fazy II wzniesiono w lub po VIII (?)–XI w., ale przed połową X w., faza starsza jest zapewne niewiele starsza od momentu rozpoczęcia budowy umocnień fazy II. W spągu destruktu wału 2 znaleziono ognisko i monetę z 1752 r.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytut Archeologii i Etnologii PAN Oddział w Krakowie, Pracownia Archeologiczna w Igołomii.

Wyniki badań zostaną opublikowane w publikacjach: M. Wołoszyn, H. Zoll-Adamikowa, *Pierwsze badania wałów podgrodzi w Stradowie w 1997 r.*, „Sprawozdania Archeologiczne”, t. 50, Kraków 1998.; M. Krąpiec, *Bezwzględne datowanie zwęglonego drewna z wału 3b wczesnośredniowiecznego grodziska w Stradowie*, tamże; M. Lityńska-Zajac, *Węgle drzewne wczesnośredniowiecznych wałów podgrodzi w Stradowie, gm. Czarnocin*, tamże; M. Grzymkowski, M. Wołoszyn, *Stradów, gm. Czarnocin, woj. Kielce*, „Wiadomości Numizmatyczne” (informacja o monecie Augusta III Sasa).

Badania będą kontynuowane.

SULEJÓW-PODKLASZTORZE, st. 1, woj. piotrkowskie

- opactwo cysterskie XII-XIX w.

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Jerzego Augustyniaka (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez PSOZ. Ósmy sezon badań.

Prace w sezonie 1997 były kontynuacją programu badań początków obwodu obronnego klasztoru. Stwierdzono, iż w niedługim czasie po wzniesieniu muru obwodowego od strony zachodniej, na który prowadziło wejście z baszty „mauretańskiej”, mur ten wykorzystano jako zewnętrzną ścianę budynku przymurowanego do tej baszty.

Budynek miał wymiary 17,1 x 7,8 m. Uskok w licu ściany zachodniej sugeruje podział na dwa pomieszczenia o wymiarach wewnętrznych 13,2 (północ-południe) x 6 m (wschód-zachód) — część południowa, przy baszcie i 4,8 (wschód-zachód) x 2 (północ-południe) m — część północna. Uchwycono dwa poziomy dziedzińca wyłożone brukiem. Wydaje się, że budynek mieścił w sobie furtę, a część północna, mniejsza, była tzw. domkiem furtiana. Został on wzniesiony na przełomie XIV i XV wieku. W piwnicach pod południowym skrzydłem klasztoru natrafiono na mur licowany od strony południowej ciosami kamiennymi, o nieznannej grubości.

Badania będą kontynuowane.

Szadek, st. 3, gm. Blizanów, woj. kaliskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

SZCZECIN-Podzamcze, st. 20 (kwartał 6), gm. loco, woj. szczecińskie, AZP 30-5/77

- nadodrzańska dzielnica wczesnośredniowiecznego Szczecina

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 1 kwietnia do 10 października w ramach tematu II - zadanie 51 – „Szczecin we wczesnym średniowieczu” przez prof. dr. hab. Władysława Łosińskiego (Pracownia Archeologiczna Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Szczecinie). Prace terenowe prowadzili mgr. mgr. Anna Kowalska i Marek Dworaczek. Konsultacja naukowa: prof. dr. hab. Lech Leciejewicz. Finansowane przez Urząd Miejski w Szczecinie oraz z grantu PBZ – 016 – 07. Jedenasty sezon badań. Przebadano powierzchnię 48 m².